

Ο ΠΕΡΙ ΊΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΣΧΕΤΑ ΑΠΟ ΦΥΛΕΤΙΚΗ Ή
ΕΘΝΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2004

Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

«Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 περί Εφαρμογής της Αρχής της Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Ασχέτως Φυλετικής ή Εθνοτικής Καταγωγής» (ΕΕ L180 της 19/07/2000 σ.22),

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισης (Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή) Νόμος του 2004.

Ερμηνεία.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

«άμεση διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής» σημαίνει τη λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση που τυγχάνει πρόσωπο λόγω της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής του, από αυτή που τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγγανε, άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση·

«αρχή της ίσης μεταχείρισης» σημαίνει την απουσία κάθε άμεσης ή έμμεσης διάκρισης λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής·

«έμμεση διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής» σημαίνει κάθε φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική που μπορεί να θέσει πρόσωπο συγκεκριμένης φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλο πρόσωπο, εκτός εάν η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξης αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία·

3 του 1991
98(I) του 1994
101(I) του 1995.

«Επίτροπος Διοίκησης» σημαίνει τον εκάστοτε Επίτροπο Διοίκησης δυνάμει των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων.

«παρενόχληση» σημαίνει την ανεπιθύμητη συμπεριφορά λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

Σκοπός.

3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Πεδίο εφαρμογής και εξαίρεση.

4.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων φορέων, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των οργανισμών δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

- (α) Την κοινωνική προστασία
- (β) την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
- (γ) τις κοινωνικές παροχές
- (δ) την εκπαίδευση
- (ε) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που είναι διαθέσιμα στο κοινό, και στην παροχή αυτών, συμπεριλαμβανομένης και της στέγασης

(2) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις διαφορετικής μεταχείρισης λόγω υπηκοότητας και δεν θίγει τις διατάξεις και τις

προϋποθέσεις που αφορούν στην είσοδο και παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων στη Δημοκρατία, ούτε στη μεταχείριση που απορρέει από τη νομική κατάσταση των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων.

Απαγόρευση
διάκρισης.

5.-(1) Απαγορεύεται οποιαδήποτε διάκριση σε βάρος προσώπου λόγω της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής του όσον αφορά τους τομείς που καλύπτει το άρθρο 4.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), ο όρος διάκριση περιλαμβάνει:

(α) Άμεση διάκριση·

(β) έμμεση διάκριση·

(γ) παρενόχληση και

(δ) εντολή για εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής.

Θετικές δράσεις.

6. Δεν συνιστά διάκριση δυνάμει του παρόντος Νόμου οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση ή λήψη ή διατήρηση ειδικών μέτρων, που παρόλο που φαίνονται έμμεσα ως διάκριση, αποσκοπούν στην πρόληψη ή την αντιστάθμιση μειονεκτημάτων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής.

Δικαστική
προστασία και
βάρος απόδειξης.

7.-(1) Κάθε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου σε σχέση με διακριτική μεταχείριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, δικαιούται να διεκδικεί τα δικαιώματά του ενώπιον κάθε αρμόδιου Δικαστηρίου και να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο για την απόδειξη της παράβασης και της πάσης φύσεως υλικής ή ηθικής ζημιάς που υπέστη λόγω αυτής.

(2) Σε πολιτική διαδικασία, αν ο διάδικος, που ισχυρίζεται ότι θίγεται

από παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου, επικαλείται και αποδεικνύει πραγματικά περιστατικά, από τα οποία τεκμαίρεται η παράβαση, το Δικαστήριο υποχρεώνει τον αντίδικό του να αποδείξει ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος Νόμου ή ότι η παράβαση που έγινε δεν είχε οποιαδήποτε δυσμενή συνέπεια εις βάρος του εν λόγω διαδίκου:

Νοείται ότι, αν ο αντίδικος δεν αποδείξει την έλλειψη της παράβασης ή των δυσμενών συνεπειών της, η παράβαση θεωρείται αποδεδειγμένη, για τον προσδιορισμό δε της έκτασης των συνεπειών της, το Δικαστήριο τον διατάσσει να προσαγάγει ενόρκως όλα τα σχετικά στοιχεία που είναι στην κατοχή του ή υπό τον έλεγχό του.

Αρμόδιο
Δικαστήριο.

8.-(1) Επιφυλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, αρμοδιότητα για την επίλυση κάθε διαφοράς που προκύπτει από τον παρόντα Νόμο σε σχέση με διακριτική μεταχείριση έχει το Επαρχιακό Δικαστήριο.

(2) Το Επαρχιακό Δικαστήριο σε περίπτωση αγωγής δυνάμει του εδαφίου (1), επιδικάζει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, η οποία καλύπτει τουλάχιστον ολόκληρη τη θετική ζημιά και στο επιδικαζόμενο ποσό προστίθεται νόμιμος τόκος από την ημερομηνία της παραβάσεως έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

(3) Σε περίπτωση αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαιώματος σε δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο επιδικάζει στο δικαιούχο το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

(α) Την επιδικαστέα, δυνάμει της παραγράφου 6 του Άρθρου 146, δίκαιη και εύλογη αποζημίωση ή

(β) ολόκληρη τη θετική ζημιά και στο επιδικαζόμενο ποσό, προστίθεται και νόμιμος τόκος από την ημερομηνία που επήλθε η ανωτέρω ζημιά έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

Εξώδικη
προστασία.

9. Κάθε πρόσωπο, το οποίο θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου σε σχέση με διακριτική μεταχείριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, δικαιούται να υποβάλλει σχετικό παράπονο στον Επίτροπο Διοίκησης, ο οποίος έχει αρμοδιότητα να εξετάζει το εν λόγω παράπονο σύμφωνα με τον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο του 2004.

Κατάργηση ή
ακυρότητα
αντίθετων
ρυθμίσεων.

10.-(1) Κάθε υφιστάμενη κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου διάταξη νόμου, κανονισμού ή διατάγματος που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, καταργείται κατά το μέρος που περιέχει άμεση ή έμμεση διάκριση.

(2) Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να ανακαλέσει ή τροποποιήσει αναλόγως οποιαδήποτε ατομική ή κανονιστική διοικητική πράξη, η οποία είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(3) Επιφυλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος:

(α) Σε περίπτωση αμφιβολίας ή αμφισβήτησης κατά πόσο νόμος καταργήθηκε ή όχι, το θέμα εκδικάζεται από αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο, η δε διαδικασία άρχεται με καταχώρηση εναρκτήριας κλήσης

(β) ανεξάρτητα από την ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου διαδικασία, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο (α) του παρόντος εδαφίου, κάθε Δικαστήριο κατά την άσκηση της δικής του εξουσίας δύναται να κρίνει παρεμπιπτόντως το θέμα, εάν και εφόσον είναι απαραίτητο για τη διεκπεραίωση της ενώπιόν του διαδικασίας.

(4) Οι τελεσιδικές αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (3) ισχύουν έναντι πάντων.

Προστασία έναντι αντιποίνων.

11. Απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση ή επίπτωση έναντι οποιουδήποτε προσώπου το οποίο προβαίνει σε καταγγελία ή εμπλέκεται σε διαδικασία που στοχεύει στην πραγμάτωση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Εκπροσώπηση από Οργανώσεις.

12. Οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν ως καταστατικό σκοπό την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, μπορούν, με την έγκριση προσώπου που νομιμοποιείται με βάση τον παρόντα Νόμο, να ασκούν εξ' ονόματος του προσώπου αυτού τα δικαιώματα που απορρέουν από τα άρθρα 8 και 9.

Ποινικές κυρώσεις.

13.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει διατάξεις του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τέσσερις χιλιάδες λίρες ή σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή και στις δύο αυτές ποινές .

(2) Αν το προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) αδίκημα διαπράττεται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι θα είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος παρόμοιος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος θα τιμωρείται κατά το εδάφιο (1)

του παρόντος άρθρου, καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός, που θα τιμωρείται μόνο με χρηματική ποινή μέχρι επτά χιλιάδες λίρες.

(3) Αν το προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) αδίκημα διαπράττεται από βαρεία αμέλεια, επιβάλλεται χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες λίρες. Αν το εν λόγω αδίκημα διαπράττεται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι θα είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος παρόμοιος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος θα τιμωρείται με χρηματική ποινή μέχρι δύο χιλιάδες λίρες, καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός που θα τιμωρείται επίσης με χρηματική ποινή μέχρι τέσσερις χιλιάδες λίρες.

Υποβολή
έκθεσης προς
την Επιτροπή.

14.-(1) Ο Υπουργός ετοιμάζει και διαβιβάζει στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, μέχρι τις 19 Ιουλίου 2005, και στη συνέχεια κάθε 5 χρόνια, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Για σκοπούς ετοιμασίας της έκθεσης που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ο Υπουργός μπορεί να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία από οποιαδήποτε υπηρεσία ή Υπουργείο σχετικά με θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά τους, καθώς επίσης οποιοδήποτε αρμόδιο μη κυβερνητικό οργανισμό.

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος Νόμου.

15. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

/ΜΓ
(23.01.061.2004)

Δ84/ΕΕ/ΝΙ0310031ση μεταχείριση προσώπων/ΠΠ